

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN KEHITTÄMINEN

Webinaari 31.5.2022

Järjestämistavan kehittäminen

Toimintaympäristö muutoksessa

- Alueiden toimintaedellytykset ja kehitysnäkymät eriytyvät
- Ikääntyminen ja pienevät ikäluokat muuttavat väestörakennetta
- Osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet kasvavat ja vaikeutuvat
- Koulutuksen järjestäjien taloutta varjostavat heikot julkisen talouden näkymät, jotka heijastuvat toisen asteen koulutuksen saavutettavuuden lisäksi toiminnallisiin laatutekijöihin

Taustalla tutkimustieto

- Koulutuksen järjestämiseen liittyvät rakenteelliset toimet valtakunnallisesti ohjattuja, mutta toimien käytännön toteutus ei ole ollut riittävän vaikuttavaa.
- Koulutuksen järjestäjien alueellinen kehitystehtävä on jäänyt paikoin epäselväksi
- Valtakunnallinen ohjaus ei ole tukenut riittävästi ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteistyötä.

Toisen asteen koulutuksen kehittämisohjelman tavoitteena

- Ylivaalikautinen sitoutuminen toisen asteen koulutusinvestointeihin, jotka tukevat koulutuksen järjestäjiä muutoksessa
- Luoda valtakunnallisesti yhtenäiset suuntaviivat toisen asteen koulutukseen, jotta voidaan taata laadukas, saavutettava ja riittävän yhdenvertaiset koulutuksen järjestämisedellytykset koko maan alueella.

**Valtakunnallisesti
yhtenäiset suuntaviivat
järjestäjärakenteen
kehittämiselle**

Valtakunnallisesti yhtenäiset suuntaviivat

- Lukiokoulutuksella ja ammatillisella koulutuksella on erilliset rahoitus-, ohjaus- ja järjestämislainsäädäntö. Lainsäädäntö ja rahoitus mahdollistavat ja kannustavat koulutusmuotojen väliseen yhteistyöhön
- Koulutuksen järjestäjät hoitavat julkista tehtävää, käyttävät julkista valtaa ja niiden perustehtävät eivät oleellisesti muutu
- Koulutuksen järjestämisen lähtökohtana ylläpitäneutraliteetti ja edellytyksinä koulutus- ja sivistystarve, riittävät ammatilliset ja taloudelliset edellytykset.
- Koulutuksen järjestäjä rakenne vastaa valtakunnalliseen, alueelliseen ja toimialakohtaiseen koulutus-, osaamis- ja sivistystarpeeseen huomioiden koulutusala- ja toimialakohtaiset erityistehtävät

Valtakunnallisesti yhtenäiset suuntaviivat...

- Järjestäjätverkkoa koskevat päätökset tehdään paikallisesti siten, että ne tukevat alueiden sivistys-, elinkeino- ja väestöpoliittisia tavoitteita
- Järjestäjätverkkoa koskevissa ratkaisuihin arvioidaan riittävällä tavalla vaikutuksia perusopetuksen (ja TUVA-koulutuksen) järjestämisen paikallisiin edellytyksiin, laatuun ja saavutettavuuteen
- Koulutuksen järjestäjät vastaavat toimipiste- ja palveluverkon ylläpidosta siten, että vahvan yleissivistyksen, ammatillisen osaamisen, jatko-opintokelpoisuuden, työelämän ja opiskelijoiden tarpeisiin vastaavan koulutuksen saatavuus koko maan alueella voidaan turvata molemmilla kansalliskielillä

Valtakunnallisesti yhtenäiset suuntaviivat...

- Kehittämisessä huomioidaan monialaiset koulutuksen järjestäjät, joiden toiminta kattaa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen ml. koulutuksen kaikki järjestämismuodot, tutkintojen suorittamismuodot ja työelämän kehittämisen. Monialaisia koulutuksen järjestäjiä täydentävät toimijat, jotka kykenevät vastaamaan valtakunnallisiin, alueellisiin ja toimialakohtaisiin koulutus- ja sivistystarpeisiin. Myös valtio voisi toimia koulutuksen järjestäjänä kuten nykyisinkin;

Valtakunnallisesti yhtenäiset suuntaviivat...

- Tuetaan ratkaisuja, jotka tukevat toisen asteen koulutuksen ”ristiin” opiskelua, toimijoiden välistä yhteistyötä (horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö ja opintotarjonta) ja yhteistä opintotarjontaa
- Turvataan koulutustarjonta molemmilla kansalliskielillä.
- Huomioidaan ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuudet
- Huolehditaan toiminnallisten, lainsäädännöllisten, taloudellisten ja osaamiseen liittyvien esteiden poistaminen sekä muutoksen tuki, taloudelliset ja toiminnalliset kannustimet sekä riittävä ohjaus

Laadukas ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus jokaiselle.

#LaadukasToinenAste